

Dr. Gyetván Dorina (ORCID: 0000-0001-5361-0011)

Dr. Kovács Andrea (ORCID: 0000-0003-4970-3551)

ELTE ÁJK Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszék

Témavezető: Dr. Gosztonyi Gergely habilitált egyetemi docens

DOI: <https://doi.org/10.55052/themis.2024.2.6>

Közösségi média a jogban a nyilvános fórum doktrína és az európai szabályozás tükrében

*(Legal aspects of social media in light of the public forum
doctrine and the European legislation)*

Absztrakt

A tanulmány célja a közösségi média jogi megítélésének vizsgálata a közelmúltban megjelent szakirodalmi cikkek, jogszabályok és bírói gyakorlat tükrében. A cikk röviden ismerteti az Egyesült Államok joggyakorlatából kiindulva a közösségi média mint nyilvános fórum lehetséges megítélését, a common carrierként való minősítés lehetőségét, majd áttér a szerkesztői, illetve kiadói felelősség kérdéskörére. Végezetül sorra veszi az Európai Unió szintű jogszabályok alapján a közösségi média szolgáltatók és kötelezettségeik meghatározását mint közvetítő szolgáltatókon belüli tárhelyszolgáltatók Eker. Irányelv tárhelyszolgáltatói felelősségről szóló szabályai és az ennek nyomán kialakult Európai Emberi Jogi Bíróság megállapításai alapján, majd tárgyalja a DSA-val bevezetett online platformnak – felhasználószámától függően online óriásplatformnak – minősítéssel járó többletkötelezettségeket is.

Kulcsszavak: nyilvános fórum, common carrier, szerkesztői felelősség, kiadói felelősség, DSA, online platform, online óriásplatform

Abstract

The aim of the study is to describe the legal assessment of social media in the light of recent literature, legislation and judicial practice. The article briefly discusses the possible classification of social media as a public forum and the possibility of qualifying them as common carriers based on US case law. The issue of editorial and publisher liability is also discussed. Last, but not least, social media as a hosting provider i.e. intermediary under EU law

is introduced and obligations derived from the eCommerce directive and the case law of the European Court of Human Rights are presented. Finally, social media providers' obligations arising from the classification of an online platform – or depending on the user number a very large online platform – under the DSA.

Key words: *public forum, common carrier, editorial liability, publisher liability, DSA, online platform, very large online platform*

1. Bevezetés

A közösségi média a XXI. század első negyedének meghatározó jelensége. Az Eurobarometer 2023-as adatai szerint a magyar internethasználók 83%-a használ közösségi média platformot,¹ 30%-uk pedig közéleti témákban történő megnyilatkozáshoz is használja azt.² Hogyan szabályozható a kommunikáció ezeken a platformokon? Tényleg a világ leggazdagabb embereinek kegyeitől függ az online térben a felhasználók szólásszabadsága?³ Kitalálhatók-e a közhatalmat gyakorlók a közösségi média platformokról, mint ahogyan az Donald Trump esetében történt?⁴ Letilthatják-e a közhatalmat gyakorlók a nekik nem tetsző véleményeket közzétevő fiókokat? A kérdések megválaszolásának első lépése, hogy meghatározzuk, mi a közösségi média jogi értelemben, ettől a meghatározástól függ ugyanis, milyen szabályok mentén moderálható a tartalom a platformokon.

Jelen tanulmány a közösségi média mint jogi jelenség négy – a jelenlegi jogalkotást és joggyakorlatot meghatározó – lehetséges szabályozását veszi sorra. Az Egyesült Államok bírói gyakorlatát és szakirodalmát uraló nyilvános fórum doktrína alkalmazhatóságát, a common carrierként való szabályozás lehetőségét, a kapuőr státuszához kapcsolódó szerkesztői, illetve kiadói felelősséget, valamint az európai jogalkotás új meghatározását, az online (óriás)platformot. Ez utóbbi esetben a tanulmány összefoglalja a közösségi médiaszolgáltatók kötelezettségeit, amelyek a közvetítő szolgáltató, a tárhelyszolgáltató, az online platform és esetlegesen az online óriásplatform minőségéből adódnak.

---

¹ Eurostat 2024a.

² Eurostat 2024b.

³ Coltzer 2024.

⁴ Shanfeld 2024.

2. A közösségi média mint nyilvános fórum

A közösségi média platformok magukat új köztereknek definiálják, amelyek teret engednek a szólásszabadságnak.⁵ Ugyanakkor ez a definíció inkább retorikai, mintsem jogi célokat szolgál,⁶ de sem a szakirodalomtól, sem a bírói gyakorlattól nem idegen a doktrína alkalmazása, hogy akár az internet,⁷ akár a közösségi média platformok – vagy azoknak egy jól körülhatárolható része – nyilvános fórumnak minősüljön. A bírói gyakorlat alapvetően háromféle nyilvános fórumot különböztet meg: i) tradicionális (*traditional*), mint például közparkok, utcák, ii) kijelölt vagy korlátozott (*designated vagy limited*), illetve nem nyilvános fórumok.⁸ Ezek közül mindháromra található példa, hogy melyiknek minősíthető a közösségi média vagy annak egy része.

Az ítéletekből kirajzolódik, hogy magánterület is minősülhet nyilvános fórumnak, amennyiben azt a kormányzat kontrollálja vagy a tulajdonos megnyitja a nyilvánosság számára.⁹ A doktrína alkalmazása mellett szól az az érv is, hogy az utóbbi 30 évben megfigyelhető a közügyek vitahelyszíneinek – legyen az akár fizikai, akár virtuális – privatizálódása.¹⁰ A közösségi média kapcsán a kijelölt nyilvános fórumként minősítés a legkézenfekvőbb, mivel magántulajdonban lévő, de nyilvánosság számára nyitott térről van szó.¹¹ Ez a gondolat a német alkotmányjogtól sem áll távol azzal a különbséggel, hogy a szólásszabadság korlátait a német Alaptörvény határozza meg,¹² míg a kijelölt nyilvános fórum esetében ezek a korlátok a bírói gyakorlatban kristályosodtak ki.¹³

A 2010-es évek állam által biztosított közterei átkerültek a techcégek által működtetett platformokra. Benjamin F. Jackson érvelése szerint ezzel a magánvállalatok tulajdonképpen átvették azt a hagyományosan és kizárólag az állam által nyújtott szolgáltatást, hogy nyilvános tereket biztosítsanak a (politikai) diskurzusok számára,¹⁴ sok szolgáltatásuk pedig

⁵ González Mama 2024. 21-22.

⁶ González Mama 2024. 22-23.

⁷ Lásd bővebben: Gey 1997.

⁸ Perry Ed. Assn. v. Perry Local Educators' Assn., 460 US 37 - Supreme Court 1983, Összefoglalóan lásd: Baker 2023. 753-765.; Hack 2019. 317-320, González Mama 2024. 33.; a szerző azt az irányt követi, miszerint nem három, hanem négyféle nyilvános fórum létezik, amelyben a kijelölt és a limitált fórumok különbözöek.

⁹ Baker 2023. 759-762.

¹⁰ Heldt 2019. 1001.

¹¹ Carman Iv 2024. 36., Briggs 2018. 33-36 V.ö. Briggs 2018. 36-37.

¹² Heldt 2019. 1023.

¹³ Lásd pl.: Briggs 2018. 17-18. a Perry ügyre hivatkozva, Medeiros 2022. 71-72. a Hague ügyre hivatkozva.

¹⁴ Jackson 2014. 142-143, González Mama 2024. 26.

kifejezetten emlékeztet a tradicionális nyilvános fórumokra.¹⁵ E funkció átvételének azonban együtt kell járnia azzal, hogy az Első Alkotmánykiegészítés és a hozzá kapcsolódó bírói gyakorlat is alkalmazandó legyen a közösségi médiaszolgáltatókkal szemben.¹⁶ Ugyanakkor megjegyzendő, hogy a közösségi médiafiókok esetében közös kontrollról beszélhetünk, szemben a korábbi nyilvános fórumokkal, amelyek esetében egyértelmű volt, hogy az adott időpillanatban ki kontrollálja azokat.¹⁷ További ellenérvként szolgálhat, hogy a tradicionális nyilvános fórumokkal ellentétben a közösségi média túlságosan is modern és nem kapcsolódnak hozzá olyan (jog)történeti hagyományok, mint egyes fizikai terekhez.¹⁸ Bár a gyakorlat azt mutatja, hogy a nem hagyományos terek esetében nem igazán beszélhetünk tradicionális nyilvános fórumról, a fizikai lét nem feltétele a doktrína alkalmazásának és kijelölt nyilvános fórummá nyilvánításnak.¹⁹

Az első ügy, amelyben az amerikai Legfelsőbb Bíróság összefüggésbe hozta a közösségi médiát a nyilvános fórum doktrínával, az a *Packingham v. North Carolina* 2017-ben.²⁰ Az ügyben a Legfelsőbb Bíróság alkotmányellenesnek találta Észak-Karolina azon jogszabályát, amely eltiltotta a szexuális bűncselekmények elkövetőit a közösségi média használatától, élve azzal a hasonlattal, hogy a közösségi média tulajdonképpen a modern köztér.²¹ Ugyanakkor a bíróság az ügyben nem hivatkozik a nyilvános doktrína fórumra.²² A három évvel későbbi *Prager University v. Google LLC.* ügyben a Court of Appeals for the Ninth Circuit viszont megállapította, hogy bár a YouTube olyan, mint egy paradigmátikus internetes köztér, pusztán a fórum biztosításának ténye nem elegendő annak megállapításához, hogy állami funkciót lát el.²³

A bírói gyakorlat a nyilvános fórum doktrínát az ügyek természetéből adódóan nem a közösségi média platform egészére alkalmazza, hanem annak egy jól körülhatárolható szegmensére: köztisztviselők fiókjaira – különösen azok komment szekciójára,²⁴ amelyeket a köztisztviselők szándékosan nyitnak meg, hogy teret adjanak a politikai nézeteik terjesztésére és azok megvitatására.²⁵ A legtöbb ügy tényállása hasonló:

---

¹⁵ Jackson 2014. 151.

¹⁶ Jackson 2014. 142.

¹⁷ Baker 2023. 779.

¹⁸ Hack 2019. 334.

¹⁹ Jackson 2014. 149-150.

²⁰ González Mama 2024. 9-10.

²¹ González Mama 2024. 9-10., Baker 2023. 764., Demaske 2020. 5-6.

²² González Mama 2024. 10.

²³ González Mama 2024. 13., Medeiros 2022. 81.

²⁴ Baker 2023. 770-771., González Mama 2024. 31-32.

²⁵ Hack 2019. 334.

valamely köztisztviselő blokkolja néhány vele egyet nem értő felhasználó fiókját, elzárva őt a köztisztviselő által megosztott információktól.²⁶ A kérelmezők szerint ez a cselekmény diszkriminatív, mivel a nézeteik alapján történik a blokkolás.²⁷ Ugyanakkor a bírói gyakorlat alapján kiemelendő, hogy ha a bíróság megállapítja a diszkriminációt, úgy lényegtelenné válik a fórum természete, mivel a diszkrimináció minden fórumon tilos.²⁸ Ugyanakkor kijelölt nyilvános fórum esetében lehetőség van arra, hogy a bejegyzést közvélemény a bejegyzés tárgyának megvitatására szorítsa a hozzászólásokat a spamnek tekintett kommentek törlésével.²⁹

A legnagyobb hatású ügy ebből Donald J. Trump, az Egyesült Államok akkori elnökének ügye. A pert a Knight First Amendment Institute at Columbia University indította 2017-ben, miután az elnök több felhasználó Twitter fiókját blokkolta.³⁰ A New York-i kerületi bíróság 2019-ben megállapította, hogy Trump köztisztviselőként használta a Twitter fiókot és megfelelő kontrollal rendelkezett fölötte, így mint hatalomgyakorló, a fiók üzemeltetésével nyilvános fórumot hozott létre.³¹ Ezt az ítéletet a Second Circuit fenntartotta.³² Az ügy 2021-ben immáron Joseph Biden elnöksége alatt a Legfelsőbb Bíróság elé került, amely visszautalta az ügyet a Second Circuit hatáskörébe azzal az indokkal, hogy már nincs relevanciája, mivel Trump már nem tölt be köztisztviselőt.³³ Ugyanakkor Thomas bíró párhuzamos indoklásában vitatja azt a megállapítást, hogy Trump megfelelő kontrollal rendelkezett volna a fiók felett, mivel azt a Twitter 2021-re már eltávolította.³⁴ Ezzel rávilágít arra, hogy a köztisztviselői kontroll, amelyre a bíróság a minősítést alapította, eltöri a platform kontrollja mellett.³⁵ A nyilvános fórum doktrína alkalmazása helyett két másik javaslatot tesz: a közösségi média vagy egyszerű továbbítónak³⁶ (*common carrier*) minősíthető, vagy olyan helynek, amely a nyilvánosságot fogadja (*place of public accommodation*).³⁷ Korábban egy alsóbb fokú bíróság egy köztisztviselő Facebook és Twitter oldalait

²⁶ Hack 2019. 202.

²⁷ Flitter 2020. 202.

²⁸ Flitter 2020. 204. Knight First Amendment Inst. Columbia v. Trump, 928 F. 3d 226 - Court of Appeals, 2nd Circuit 2019 (a továbbiakban: Knight First Amendment Institute v. Trump) 237.

²⁹ Hack 2019. 335.

³⁰ Knight First Amendment Institute v. Trump 232-233.

³¹ Knight First Amendment Institute v. Trump, 302 F. Supp. 3d 541 - Dist. Court, SD New York 2018 575. Baker 2023. 773-774., González Mama 2024. 11.

³² Knight First Amendment Institute v. Trump 238., Baker 2023. 774.

³³ Biden v. Knight First Amend Inst at Columbia Univ, 141 S. Ct. 1220 - Supreme Court 2021 (a továbbiakban: Biden v. Knight) 1221., Baker 2023. 774-775.

³⁴ Biden v. Knight 1221. (Thomas, J., különvélemény).

³⁵ Biden v. Knight 1222. (Thomas, J., különvélemény). Baker 2023. 774.

³⁶ Az Eker. Irányelvben a 'mere conduit' fordítása az egyszerű továbbító, azonban a két kategória nem ugyanazokat a szolgáltatókat jelenti.

³⁷ Biden v. Knight 1224-1225. (Thomas, J., különvélemény)., Baker 2023. 774-775.

magánközlésnek minősítette, és kiemelte, hogy akár magánemberként, akár köztisztviselőként nyilatkozik, arra nem vonatkoztatható a nyilvános fórum doktrína.³⁸ A Trump ügy korábbi szakaszában azonban Kennedy bíró felismerte a közösségi média jelentőségét, mint a fizikai terek helyett egyre népszerűbbé váló fórumot, illetve rávilágít arra, hogy logikailag értelmetlen lenne, hogy a köztisztviselők nyilvános fórumokat nyissanak az állampolgárok számára a közélet megvitatására, majd ugyanezt a vitát ellentétesnek minősítsék a fórum céljával.³⁹

2024 márciusában került a Legfelsőbb Bíróság elé a Lindke v. Freed ügy. Ebben az alsóbb bírósági döntést meghozó Six Circuittel egyetértésben a Legfelsőbb Bíróság figyelembe veszi, hogy a köztisztviséget ellátó személy közösségi média oldala esetében az is vizsgálendő, milyen minőségében üzemelteti a fiókját: magánszemélyként vagy köztisztviselőként, illetve miként járt el az adott bejegyzés tekintetében.⁴⁰ Sőt, a Legfelsőbb Bíróság egészen addig merészkedik, hogy nem is fiókonként szükséges vizsgálni, hogy nyilvános fórumról beszélhetünk-e, hanem bejegyzésről bejegyzésre.⁴¹ Ahhoz, hogy egy-egy bejegyzés és annak komment szekciója, vagy a fiók nyilvános fórum minősítést kapjon, vizsgálendő, hogy az azt üzemeltető köztisztviselő a) valóban rendelkezik olyan közhatalommal, hogy az állam nevében járjon el, és b) a releváns bejegyzés esetében ténylegesen közhatalmat gyakorol-e.⁴²

Az esetlegesen nem nyilvános fórummá minősítésről Jack Balkin értekezik nagyon röviden. Az eképpeni minősítés esetleges okának a moderálás lehetőségét látja.⁴³ A szerző szerint két okból nem lehetséges ez a minősítés: egyrészt a nem nyilvános fórumok *per definitionem* nem a kommunikációra szánt platformok, a közösségi média pedig *per definitionem* kommunikációra szánt platform, másrészt a moderálás nem csak tartalmi, hanem nézőpont alapú is.⁴⁴ Balkin álláspontját osztja Amélie Heldt is, aki szerint a tartalommoderálás mindenképpen szükséges, a moderálásnak pedig gátat szabna, amennyiben a nyilvános fórum doktrínát alkalmaznák a bíróságok a közösségi média esetében.⁴⁵ Megoldásként Heldt a közösségi nyilvános fórum (*social public forum*) kategória megalkotását

---

³⁸ A Morgan v. Bevin, 298 F. Supp. 3d 1003 - Dist. Court, ED Kentucky 2018 1010., Hack 2019 326., Castellano 2020. 313.

³⁹ Hack 2019. 337.

⁴⁰ González Mama 2024. 17-19. Lindke v. Freed, 144 S. Ct. 756 - Supreme Court 2024 760. (a továbbiakban: Lindke v. Freed)

⁴¹ Lindke v. Freed 770. Grimmelmann 2024. 39.

⁴² Lindke v. Freed 760, 768., González Mama 2024. 18. Grimmelmann 2024. 38.

⁴³ Balkin 2023. 1227-1228.

⁴⁴ Balkin 2023. 1228.

⁴⁵ Heldt 2019. 1027-1028.

javasolja.⁴⁶ A köztisztviselők fiókjait tekintve a Trump ügy kapcsán Briggs is felvetette a nem nyilvános fórumnak minősítés lehetőségét, azonban el is veti a Twitter kommunikációs platform volta miatt, illetve a köztisztviselőknek lehetőségük van a tárgyra szorítani a fiók bejegyzéseihez érkező kommenteket.⁴⁷

Bár a szakirodalom kiterjedten foglalkozik a közösségi média mint nyilvános fórum koncepciójával és bizonyos körülmények között a bírói gyakorlat sem zárkózik el a doktrína alkalmazása elől, elmondható, hogy jelenleg a közösségi média nem igazán tekinthető nyilvános fórumnak,⁴⁸ legalábbis jogi értelemben nem.

3. A közösségi média nem minősülhet *common carriernek*

Common carriernek minősülnek többek között azon a társaságok, amelyek vasutakat, kompokat vagy telefonrendszereket (beleértve a mobiltelefon-hálózatot is) üzemeltetnek.⁴⁹ Ezek a társaságok a nyilvánosság számára közlekedési vagy kommunikációs szolgáltatásokat nyújtanak, és ezen szolgáltatások nyújtása során megkülönböztetés nélkül kell eljárniuk.⁵⁰ A 21. században néhány prominens magánjogi jogalanyisággal rendelkező (gazdasági társaság) közösségi médiaszolgáltató kezében összpontosuló hatalom egyes nézőpontok szerint aggodalomra adhat okot,⁵¹ s így napjainkig is időről időre felmerül, hogy célszerű, illetve szükségszerű lehet ezen gazdasági szereplőket *common carrierként* szabályozni. Közösségi média platformok adnak otthont a mai nyilvános fórumoknak, bárki számára nyitva állnak, ezért elvárható, hogy a tartalmi semlegesség jegyében mindenki számára felületet biztosítsanak.

A közösségi média és a *common carrier*ek hasonlóságára vonatkozó elmélet egyik kiemelkedő fejtegetése Clarence Thomas bíróhoz köthető, aki a *Biden v. Knight First Amendment Institute at Columbia University* ügyben⁵² kifejtett párhuzamos indoklásában egyértelműen amellett foglalt állást, hogy az olyan technológiai platformok, mint például a Twitter, úgy lennének megfelelően szabályozhatók, ha a *common carrier*ekhez hasonló bánásmódban részesülnének. A közösségi média platformok *common*

---

⁴⁶ Heldt 2019. 1032-1037.

⁴⁷ Briggs 2018. 36-37.

⁴⁸ Koltay 2019a. 39.

⁴⁹ Candeub, 2023. 2.

⁵⁰ McLaughlin 2021. 193.

⁵¹ Article 19 2023. 5.

⁵² Biden v. Knight.

*carrier*ként történő besorolása a közszereplők szférájába helyezné ezeket entitásokat, ezzel megakadályozva őket abban, hogy cenzúrázzák a felhasználók által közzétett véleményeket, közléseket.⁵³

Clarence Thomas bíró akként érvelt, hogy a közösségi média és a tradicionális *common carrier*-ek között az alábbi hasonlóságok mentén vonható párhuzam:

1. Tényleges fizikai megjelenés helyett (egy tradicionális telefontársaság fizikai vezetékeket fektetett le az emberek összekötő hálózat létrehozása érdekében) digitálisan (információs infrastruktúra kialakításával), de felhasználók között szállítják az információt.⁵⁴
2. A *common carrier*ekhez hasonlóan a közösségi média platformok gazdasági értéke is méretbeli adottságukból fakad: a Facebook [ma: Meta] is azért bír kiemelkedő gazdasági értékkel, mert azt 3 milliárd ember használja, nincs valódi versenytársa és a piaci belépés lehetősége korlátozott.⁵⁵
3. Mindkét szolgáltatótípus jelentős kontrollt gyakorol a szólás felett.⁵⁶

Mivel a *common carrier* minősítés azt jelentené, hogy a közösségi média szolgáltató nem távolíthatna el semmilyen felhasználói tartalmat és nem is lenne érte felelősségre vonható,⁵⁷ első ránézésre úgy tűnhet, hogy az ilyen megközelítés orvosolhatná a technológiai óriások által birtokolt hatalom keltette aggodalmakat a felületükön elhelyezett felhasználói tartalmak ellenőrzésével és véleményformáló eljárásaikkal szemben.

A *common carrier* szolgáltatók megkülönböztető jegyeit úgy ragadhatjuk meg, mint olyan szolgáltatók, amelyek (i) jelentős piaci hatalommal rendelkeznek, (ii) és amelyek monopolhelyzetet élvezve vállalják, hogy (iii) megkülönböztetés nélkül szolgálják ki a szolgáltatásukat igénybe vevőket.⁵⁸ Azonban ami még ennél is fontosabb, hogy az ún. szállítás (iv) a szolgáltatást igénybe vevő választása szerinti információra vonatkozik:⁵⁹ vagyis a szolgáltatónak nem lehet szerepe sem a kérdéses kommunikáció tartalmának, forrásának, sem pedig a címzettnek a kiválasztásában.⁶⁰

Ad (i) A közösségi média szolgáltatók piaci hatalma megkérdőjelezhetetlen, hiszen a Meta cég alá tartozó felületeket több, mint hárommilliárd felhasználó használja napi rendszerességgel,⁶¹ illetve 2024-

⁵³ Biden v. Knight 1224 (Thomas, J., különvélemény).

⁵⁴ Biden v. Knight 1224 (Thomas, J., különvélemény).

⁵⁵ Biden v. Knight 1224 (Thomas, J., különvélemény).

⁵⁶ Biden v. Knight 1224 (Thomas, J., különvélemény).

⁵⁷ Kovács 2018. 205.

⁵⁸ 525 F.2d 630,173 U.S.App.D.C. 413.

⁵⁹ 533 F.2d 601 (D.C. Cir. 1976) 174 U.S. App. D.C. 374

⁶⁰ Bhagwat 2022. 6.

⁶¹ Meta 2024. 10.

ben a harmadik negyedévi (Q3) bevétele várhatóan 46 milliárd amerikai dollár körül lesz.⁶²

Ad (ii) A Facebook (Meta) aligha tekinthető olyan megkerülhetetlen alapvető szolgáltatásnak,⁶³ mint a korabeli (mobiltelefonok és internet megjelenése előtti) helyi vezetékes telefonszolgáltatók vagy koruk vasúti szolgáltatói voltak.

Ad (iii-iv) Nem szükséges sok utánajárás, hogy belássuk a közösségi médiaszolgáltatók nem tesznek eleget ezen utóbbi két kitételnek: gondoljunk csak bele, a közösségi média platformok a felhasználókról gyűjtött információk felhasználásával, algoritmusok segítségével rendszerezik és személyre szabják a felhasználók által fogyasztott információkat.⁶⁴

Kétségtelen, hogy a Clarence Thomas bíró álláspontja kiindulásának tekinthető probléma, vagyis a közösségi médiaszolgáltatók által gyakorolt meghatározó véleményformáló hatás, vagy ha úgy tekintjük, a magáncenzúra jelensége aktuálisabb, mint valaha⁶⁵, azonban a közösségi média által gyakorolt tartalmakkal szembeni aktivitás, a tartalommoderálás miatt nem tekinthetők kizárólag passzív szerepet betöltő *common carrier*nek.

4. A közösségi média és a szerkesztői, illetve kiadói felelősség

A közösségi médiaszolgáltatók – a gyűlöletbeszéd és a *fake news* jelenségei által részben ebbe a szerepbe belekényszerítve – online kapuőröknek tekinthetők⁶⁶ a véleménynyilvánítás szabadsága szempontjából. Rutinszerűen szerkesztői döntéseket hoznak arról, hogy bizonyos tartalmakat elérhetetlenné tesznek, törölnek vagy eltávolítanak saját szabályzataik szerint, és e döntések során nagyrészt diszkrecionális „jogkörrel” rendelkeznek.

---

⁶² Vanian 2024.

⁶³ Cheung 2022.

⁶⁴ Robert G. 2024. 40.

⁶⁵ Gosztonyi 2022. 36.

⁶⁶ Koltay 2020. 620.

A fenti szerkesztői döntések miatt alappal merül fel a kérdés, hogy akkor tekinthetjük-e a közösségi médiaszolgáltatókat szerkesztőnek vagy pedig kiadónak? Más szóval a közösségi médiaszolgáltatók felelősségének vizsgálatához elengedhetetlen annak megválaszolása, hogy e platformok üzemeltetői a médiaszabályozás hatálya alá esnek-e. Koltay András szavait idézve *„[m]ára nehezen megkérdőjelezhetővé vált, hogy a platformszolgáltatók a tartalmak felőli döntéshozatal kérdésében hasonlatosak a hagyományos médiához [...]”*⁶⁷

A kommentekért való felelősség problematikája nem idegen az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) esetjogától sem, és az EJEB azt sem tartja feltétlenül az Emberi Jogok Európai Egyezményébe (EJEE) ütközőnek, hogy egy szolgáltató kiadóként minősüljön a felhasználók által közzétett tartalommal illetően.⁶⁸ Ugyan az EJEB nem tette megáévá a Delfi ügyben az észt legfelsőbb bíróság álláspontját, miszerint kiadónak minősül a Delfi a hírek alatt közzétett kommentek tekintetében is.⁶⁹ A közösségi médiaszolgáltatók felelősségének megítélése szempontjából itt fontos megjegyezni, hogy az ügy kapcsán az EJEB kifejezetten leszögezte, hogy a nagykamarai ítéletben foglaltak nem vonatkoznak *„egy közösségi média platformra, ahol a platformszolgáltató nem kínál semmilyen tartalmat [...]”*⁷⁰

Az Európai Parlament és a Tanács 2010/13/EU irányelve a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról (AVMS Irányelv) értelmében az audiovizuális médiaszolgáltatás – többek között – olyan szolgáltatás, amelynek, illetve amely egy elválasztható részének elsődleges célja, hogy egy médiaszolgáltató szerkesztői felelősségének körébe tartozó műsorszámokat tájékoztatás, szórakoztatás vagy oktatás céljából elektronikus hírközlő hálózatokon keresztül a közönséghez eljuttassa.⁷¹ A szerkesztői felelősség körében rendszeresen előforduló, a médiaszolgáltatás napi működéséhez kapcsolódó döntés a szerkesztői döntés, a médiaszolgáltatás tartalmának megválasztása és összeállításának meghatározása.⁷² A hazai médiaszabályozás szerint médiaszolgáltatónak minősül az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely szerkesztői felelősséggel rendelkezik a médiaszolgáltatás tartalmának

⁶⁷ Koltay 2019a. 13.

⁶⁸ Delfi AS v. Estonia (App. no. 64569/09) 112.

⁶⁹ Delfi AS v. Estonia (App. no. 64569/09) 112. és 126.

⁷⁰ Delfi AS v. Estonia (App. no. 64569/09) 116.

⁷¹ AVMS Irányelv 1. cikk (1) a) pont.

⁷² A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 1. § 11a. pont.

megválasztásáért, és meghatározza annak összeállítását.⁷³ A szerkesztői felelősség a médiatartalom kiválasztása és összeállítása során megvalósuló tényleges ellenőrzésért való felelősséget jelenti, és nem eredményez szükségszerűen jogi felelősséget a médiaszolgáltatás tekintetében.⁷⁴ Az Smtv. 1. § 1. pontja szerint a médiaszolgáltatás pedig olyan önálló, üzletszerűen – rendszeresen, nyereség elérése érdekében, gazdasági kockázatvállalás mellett – végzett gazdasági szolgáltatás, amelynek, illetve amely egy elválasztható részének elsődleges célja, hogy egy médiaszolgáltató szerkesztői felelősségi körébe tartozó műsorszámokat tájékoztatás, szórakoztatás vagy oktatás céljából a nyilvánossághoz eljuttassa valamely elektronikus hírközlő hálózaton keresztül.

A fenti fogalmakat összevetve láthatjuk, hogy egy szolgáltató akkor minősülhet médiaszolgáltatónak, ha (i) elsődleges célja a közönséghez való eljuttatás tájékoztatás, szórakoztatás vagy oktatás céljából; (ii) szerkesztői felelősséggel rendelkezik; (iii) szerkesztői döntések sorozatával állítja össze tartalmát és (iv) az általa nyújtott szolgáltatásnak gazdasági jellege van (üzletszerű tevékenység).

Amennyiben a közösségi médiaszolgáltatókat, így például a Facebook-ot (Meta) a fenti szempontoknak való megfelelés szempontjából górcső alá vesszük, (i) annak 2009-es szlogenjéből („*A Facebook lehetőséget ad az embereknek a megosztásra és a világ nyitottabbá és összekapcsoltabbá tételére.*”⁷⁵) is megállapítható, hogy működési célja a közönséghez való eljuttatás.

(iv) A gazdasági jelleget megvizsgálva a közösségi média szempontjából a felhasználók figyelme a szűkös javakéhoz hasonlítható,⁷⁶ ami tulajdonképpen fizetőeszközzé vált,⁷⁷ és amit mi sem szemléltet jobban mint, hogy a Meta bevételeinek 95%-a reklámokból származik.⁷⁸ Ezek alapján a szolgáltatás gazdasági jellege aligha kérdőjelezhető meg.

Ennél izgalmasabb kérdés a szerkesztői felelősség és a szerkesztői döntés kérdésköre, hiszen ezen ponton a közösségi médiaszolgáltató láthatóan eltér a hagyományos folyóiratoktól, újságoktól: különböző algoritmusok használatával szabja személyre a felhasználó által látott hírfolyamot, a felhasználók nem a szolgáltató megrendelésére teszik közzé tartalmaikat, a másodpercenként megjelenő tartalmak volumene⁷⁹ pedig aligha tesz

---

⁷³ Smtv. 1. § 2. pont.

⁷⁴ Smtv. 1. § 2. pont.

⁷⁵ Reagan 2009.

⁷⁶ Heitmayer 2024. 3.

⁷⁷ Merkovity 2018. 56.

⁷⁸ Saul 2023.

⁷⁹ A Forbes egyik közleménye alapján a Facebookon minden percben nagyjából 510.000 kommentet tesznek

lehetővé ugyanolyan szintű kontrollt, felügyeletet mint ami a tradicionális média esetében lehetséges volt.

A tudományos diskurzusban egyelőre abban egyetértés mutatkozik, hogy a felhasználók tartalmait rangsoroló, illetve rendszerező algoritmusok egyelőre nem tekinthetők szerkesztői tevékenységnek,⁸⁰ nem tényleges szerkesztői utasítás alapján járnak el és hagyományos értelemben nem válogatnak a rendelkezésükre álló anyagok között, hanem a felhasználókról gyűjtött preferenciák alapján, bizonyos előre kialakított szempontrendszer implementálásával, automatikusan alakítják a felhasználó számára megjelenő tartalmakat és azok sorrendjét.⁸¹ A kommentek esetében még inkább nyilvánvaló, hogy közlésük független előzetes szerkesztői szűréstől, illetve szerkesztői döntéstől,⁸² azokat legfeljebb utólagosan tudja eltávolítani a platform.

Tehát részben a tartalomvolumenből fakadó tényleges korlátokból, részben pedig a tartalomválogatás eltérő módszeréből és szempontjaiból fakadóan, nem tűnik helyesnek a közösségi médiaszolgáltatókat hagyományos médiaszolgáltatóként a szerkesztői és kiadói felelősség szempontjai szerint megítélni.

5. A közösségi média mint közvetítő szolgáltató az Eker. Irányelv és a DSA fogalmi rendszerében

Az EU-ban 2023-ig a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem egyes jogi vonatkozásairól szóló Európai Parlament és a Tanács 2000/31/EK irányelv (Eker. Irányelv), illetve ezen irányelvben foglalt célkitűzések megvalósítása érdekében elfogadott nemzeti jogszabályok szabályozták a közvetítő szolgáltatók felelősségi kérdéseit. Az Eker. Irányelv *„egy, a kétezres évek elején többé-kevésbé reális, de pillanatfelvételszerű technológiai keretet vett alapul, ám az azóta eltelt szűk két évtized során a szabályozás hátteréül szolgáló technológia jelentős mértékben megváltozott”*.⁸³ Ezt szemlélteti az is, hogy a ma legnépszerűbb közösségi médiaszolgáltatók az Eker. Irányelv hatályba lépésekor még nem is léteztek, hiszen Mark

---

közzé (<https://www.forbes.com/sites/bernardmarr/2018/05/21/how-much-data-do-we-create-every-day-the-mind-blowing-stats-everyone-should-read/>)

⁸⁰ Papp 2021. 49.

⁸¹ Papp 2021. 28.

⁸² Fővárosi Ítéletábla 8.Pf.21.129/2011/4.

⁸³ Klein 2016. 355.

Zuckerberg 2004-ben alapította a Facebookot, a Twitter pedig 2006-ban kezdte meg működését.

Az Eker. Irányelv alapján – három közvetítői szolgáltatói tevékenységet megkülönböztetve (egyszerű továbbítás, gyorsítótárolóban történő rögzítés és tárhelyszolgáltatás)⁸⁴ – a közvetítő szolgáltatók csak bizonyos feltételek fennállása esetén felelnek az általuk tárolt, illetve továbbított tartalomért. Hiszen ezek a szolgáltatók fizikailag képtelenek valamennyi információ ellenőrzésére,⁸⁵ részben azért is, mert tevékenységük pusztán technikai, automatikus és passzív jellegű, így tudomása sem lehet a továbbított, illetve tárolt adatról.⁸⁶

Az Eker. Irányelv szerint a közösségi médiaszolgáltatók közvetítő szolgáltatónak, ezen belül is tárhelyszolgáltatónak minősülnek, hiszen a felhasználói tartalmakat tárolják, rendezik és elérhetővé teszik mások számára.⁸⁷ Az irányelv szerinti *safe harbour modell* mentességet biztosít bizonyos követelmények teljesülése esetén.⁸⁸ Így a 14. cikk szerint a tárhelyszolgáltatók főszabály szerint felelősek ugyan a felületükön közzétett tartalomért, de mentesülnek a felelősség alól, amennyiben nincsen tényleges tudomásuk jogellenes tevékenységről vagy információról, és – ami a kárigényeket illeti – nincsen tudomásuk olyan tényekről vagy körülményekről, amelyek nyilvánvalóan jogellenes tevékenységre vagy információra utalnának; vagy amint ilyenről tudomást szereztek, haladéktalanul intézkedtek az információ eltávolításáról vagy az ahhoz való hozzáférés megszüntetéséről.⁸⁹

Ha a tárhelyszolgáltató nem felel meg az előírt feltételeknek, felelősségre vonható, azonban ez sem jelent automatikus felelősséget harmadik fél által megosztott tartalomért: csak azt jelenti, hogy a felelősséget kiemelt védelem nélkül kell értékelni.⁹⁰ A szolgáltatókra kiszabható kötelezettségek megengedett körének jelentős korlátozását jelenti az Eker. Irányelv 15. cikke, ami az általános nyomon követési kötelezettség tilalmát tartalmazza. Az Eker. Irányelv 15. cikke körül sok vita alakult ki annak hatályba lépése óta, részben annak mentén, hogy a jelentős kétségeket ébresztő megfogalmazás miatt a szolgáltatók önszabályozás keretében hajlamosak különböző filtering⁹¹ és nyomon követési mechanizmusok alkalmazására, akár gazdasági érdekük, akár nemzeti jogszabályi környezet hatására.⁹² A

---

⁸⁴ Eker. Irányelv 12-14. cikk

⁸⁵ Tatár 2018. 5.

⁸⁶ Eker. Irányelv 42. preambulumbekkezdés.

⁸⁷ Koltay 2019b. 206.

⁸⁸ MacKinnon 2014. 30-31.

⁸⁹ Eker. Irányelv 14. cikk.

⁹⁰ Bankston, Sohn, McDiarmid 2012. 2.

⁹¹ Monitorozással azonosított nemkívánatos tartalom automata és proaktív blokkolása.

⁹² de Streel, Buiten, Peitz 2018. 20.

rendelkezés tág megfogalmazásának és értelmezésének veszélyeit jól szemlélteti az *Eva Glawischnig Piesczek* ügy, amelyben az EUB kimondta egyrészt annak a lehetőségét, hogy az egész világra kiterjedő hatásokkal járó intézkedésre kötelezze a tagállam az érintett közvetítő szolgáltatót. Másrészt pedig – mivel a jogellenes tartalmak nem azért jogsértők mert „bizonyos kifejezéseket meghatározott módon összekapcsolva használnak”⁹³, hanem azért, mert az információ tartalma azonos –, az eltiltás az azonos tartalmú információra is vonatkozhat. Irreális lenne ugyanis elvárni a sértettől, hogy a minimális eltérések miatt számtalan külön eljárást indítson, „[...] az ilyen eltiltás hatásai könnyen megkerülhetők lennének olyan üzenetek tárolása révén, amelyek minimális mértékben térnek el a korábban jogellenesnek nyilvánított üzenetektől, és ennek következtében az érintett személynek több eljárást kellene indítania azon cselekmények abbahagyása érdekében, amelyeknek áldozata.”⁹⁴ A feltételrendszer szerint a nyomon követés megengedhető (így egyedinek minősül) és kiterjedhet (ki is kell terjednie) azon „információkra is, amelyek tartalmát – lényegében ugyanazon üzenet közvetítésével – a használt szavak vagy ezek összekapcsolása miatt kissé eltérő módon fogalmazták meg azon információhoz képest, amelynek tartalmát jogellenesnek nyilvánították.”⁹⁵ E követelmények célja, hogy automatizált vizsgálati technikákkal és eszközökkel meg lehessen valósítani a nyomon követést,⁹⁶ ez pedig nem tekinthető általános nyomonkövetési kötelezettségnek.⁹⁷ Ezen döntés jól láthatóan jelentősen kitágította az egyedi nyomonkövetési kötelezettség jelentését⁹⁸ olyan kiterjedésű eljárásra vonatkozóan is, amely a szavak köznapi jelentését tekintve már valószínű általános nyomon követésnek minősülne.

Az Eker. Irányelvben írt „*értésítési-eltávolítási eljárás*” (NTDS)⁹⁹ többlépcsős feltételrendszert vezetett be: a közvetítő szolgáltatónak biztos tudomással kell bírnia olyan tartalomról, amely nyilvánvalóan jogellenes, és amennyiben az első feltétel megvalósul, azt meghatározott időn belül el is kell távolítania.¹⁰⁰

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2065 rendelete (2022. október 19.) a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK

⁹³ C-18/18 *Eva Glawischnig-Piesczek v. a Facebook Ireland Ltd* [2019] ECLI:EU:C:2019:821 (a továbbiakban: *Glawischnig* [2019]) 40.

⁹⁴ *Glawischnig* [2019] 41.

⁹⁵ *Glawischnig* [2019] 45.

⁹⁶ *Glawischnig* [2019] 46.

⁹⁷ *Glawischnig* [2019] 47.

⁹⁸ Szikora 2024 305.

⁹⁹ STREEL, Defreyne, Jacquemin, Ledger, Michel 2020. 10.

¹⁰⁰ Gosztonyi G. és Lendvai G.F. 2023. 36.

irányelv módosításáról tervezetének indokolása szerint „[a] rendeletjavaslat csökkenteni fogja annak kockázatát, hogy tévesen vagy indokolatlanul tiltsanak le beszédeket, kezelni fogja a beszédekre gyakorolt korlátozó hatásokat, ösztönözni fogja a tájékozódás és a véleménynyilvánítás szabadságát, valamint megerősíti a felhasználók jogorvoslati lehetőségeit. [...] A jogszabályjavaslat fenn fogja tartani az e-kereskedelmi irányelvben előírt általános nyomonkövetési kötelezettségek tilalmát, ami önmagában alapvetően fontos szerepet játszik az alapvető jogok szükséges egyensúlyának biztosításában az online világban. Az új rendelet tiltja az általános nyomonkövetési kötelezettségeket, mert azok aránytalanul befolyásolhatják a felhasználók véleménynyilvánítási szabadságát és a tájékozódás szabadságát, és túlzott terhet róhatnak a szolgáltatókra, amivel indokolatlanul gátolnák a vállalkozás szabadságát.” Az online óriásplatformokra és a nagyon népszerű online keresőprogramokra vonatkozó egyes szabályok kivételével, amelyek 2022. november 16-tól alkalmazandók,¹⁰¹ a DSA 2024. február 17-től alkalmazandó.¹⁰² A DSA nem helyezte hatályon kívül az Irányelvet, fő célja a megőrzés és az egyértelműsítés,¹⁰³ valamint az alapvető jogok hatékony védelme.¹⁰⁴ Megőrizte a közvetítő szolgáltatók felelősségi rendszerét meghatározó alapvető szabályokat, így a hármas kategorizálást¹⁰⁵ és az általános nyomonkövetési kötelezettség tilalmát¹⁰⁶ is. Tette ezt annak ellenére,¹⁰⁷ hogy az Irányelv 15. cikkében és jelenleg a DSA 8. cikkében megfogalmazott tilalom (a 8. cikk tartalmát tekintve azonos módon tartalmazza ezt a tilalmat) tartalma jelentős kétségeket vetett fel az elmúlt évtizedekben a fenti ügyben szemléltetett kiterjesztő értelmezések okán.

A DSA a tárhelyszolgáltatói kategórián belül továbbá bevezette az online platform fogalmát,¹⁰⁸ vagyis olyan tárhelyszolgáltatás koncepcióját, amely a szolgáltatás igénybe vevőjének kérésére információkat tárol és nyilvánosan terjeszt, kivéve, ha ez a tevékenység egy másik szolgáltatás kisebb vagy kizárólag kiegészítő eleme, vagy a fő szolgáltatás kisebb funkcionalitása, amely objektív és technikai okokból nem használható az említett másik szolgáltatás nélkül, és az ilyen elem vagy funkcionalitás másik szolgáltatásba való integrációja nem a rendelet alkalmazhatóságának elkerülésére szolgál.¹⁰⁹ Ezen túl az online platformokon belül kiemelt

---

¹⁰¹ DSA 87. cikk (2)

¹⁰² DSA 93. cikk (2)

¹⁰³ DSA, 2. cikk 3.; (16) preambulumbekkezdés.

¹⁰⁴ DSA (9) preambulumbekkezdés.

¹⁰⁵ DSA 3. cikk g) pont.

¹⁰⁶ DSA 8. cikk.

¹⁰⁷ Gosztonyi 2023. 90-91.

¹⁰⁸ Joris v. H, João P. Q., Naomi A., Ronan F., Ilaria B., Marlene S. 2023. 53.

¹⁰⁹ DSA 3. cikk i) pont.

kötelezettségekkel rendelkeznek a Bizottságtól származó kijelölés folytán az online óriásplatformnak minősített szolgáltatók.¹¹⁰ Első körben, a DSA alkalmazását megelőzően, a saját szolgáltatását online platformszolgáltatásként kategorizáló online platformot üzemeltető szolgáltatók 2023. február 17-ig közzétették felületükön,¹¹¹ hogy online platformszolgáltatásaikat az Unióban havonta átlagosan hányan veszik aktívan igénybe, ez a létszám a közzétételt megelőző 6 hónap átlagaként számítandó.¹¹² Ezen önbevalláson alapuló nyilatkozatok alapján a Bizottság 2023. április 25-én – aszerint, mely szolgáltatók érik el az EU-ban a havi 45 milliós¹¹³ aktív felhasználót – közzétette a kiindulási 19 szolgáltatót.¹¹⁴ Ezen a listán kezdetektől fogva szerepelnek a legnépszerűbb közösségi médiaszolgáltatók is, így a Facebook, az Instagram és a Twitter is.

A fenti bizottsági minősítés alapján a DSA hatálya alatt a közösségi média szolgáltatók számára előírt – az alapjogok érvényesülése szempontjából kiemelt – legfontosabb kötelezettségek összefoglalását az alábbi táblázat tartalmazza:

Közvetítő szolgáltatói minőségből fakadó általános kötelezettségek:	egyedüli kapcsolattartó pont kijelölése ¹¹⁵
	sz szerződési feltételek előírt tartalma (pl. tartalommoderálás céljából alkalmazott valamennyi szabályra, eljárásra, intézkedésre és eszközre – beleértve az algoritmikus döntéshozatalt és az emberi felülvizsgálatot –, valamint a belső panaszkezelési rendszerük eljárási szabályzatára vonatkozó információk) ¹¹⁶
	átláthatósági követelmények (pl. elvégzett tartalommoderálási tevékenységre vonatkozó jelentések) ¹¹⁷
Tárhelyszolgáltatói minőségükből fakadó kötelezettségek:	bejelentési és cselekvési mechanizmus működtetése ¹¹⁸
	korlátozások indokolása ¹¹⁹
	belső panaszkezelési rendszer üzemeltetése ¹²⁰

¹¹⁰ DSA 33. cikk (1).

¹¹¹ DSA 77. preambulumbekzdés és 24. cikk (2).

¹¹² DSA 24. cikk (2).

¹¹³ DSA 33. cikk (1).

¹¹⁴ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/list-designated-vlops-and-vloses> (letöltve: 2024.11.24.)

¹¹⁵ DSA 12. cikk.

¹¹⁶ DSA 14. cikk.

¹¹⁷ DSA 15. cikk.

¹¹⁸ DSA 16. cikk.

¹¹⁹ DSA 17. cikk.

¹²⁰ DSA 20. cikk.

Az online platformok további kötelezettségei:	peren kívüli vitarendezésben történő részvétel ¹²¹
	megbízható bejelentők általi bejelentések kiemelt kezelése ¹²²
	szélesebb körű átláthatósági követelmények (pl. peren kívüli vitarendezési testületek elé terjesztett viták száma és kimenetele) ¹²³
Az online óriásplatformok különös kötelezettségei:	független ellenőrzésnek történő alávetés ¹²⁴
	átláthatósági célú jelentéstételi kötelezettség (pl. emberi erőforrások meghatározása) ¹²⁵

A fenti kötelezettségek kumuláltan terhelik a szolgáltatókat, tehát az online óriásplatform közösségi média szolgáltatóknak valamennyi előírt kötelezettségnek eleget kell tenniük, nemcsak az óriásplatform minősítésből adódó többletelvárásoknak.

6. Konklúzió

A jelen tanulmány számba vette a közösségi média jelenség négy lehetséges jogi szabályozási megközelítését, amely során nyilvánvalóvá vált, hogy napjaink gazdasági óriásainak jogi megítélése a mai napig jelentős fejtörést okoz, valamint, hogy az e szolgáltatók adottságai és hatalma okán eltérő helyzetek eltérő megközelítést igényelhetnek.

A négy kategória közül kettő szinte teljes bizonyossággal kizárható, hiszen a nyilvános fórum elmélet – attól függetlenül, hogy szűk körben a bírói gyakorlat nem veti el teljesen – inkább jogon kívüli értelemben használható. A common carrierként történő besorolás pedig a közösségi média szolgáltatók tartalmakkal szembeni aktivitása, a tartalommoderálás és a tartalmak rendszerezése (rangsorolása) miatt nem tűnik helyénvalónak.

Az Amerikai Egyesült Államok mindenkori értékei közül kiemelt jelentőséggel bír a szólásszabadság védelme, azonban időnként a teljes szabadság a demokratikus civil társadalmat fenyegető helyzeteket teremtett. Ennek ellenére az USA jogrendszerében továbbra is a közösségi média szabályozásának jogi korlátját jelenti többek között az Első

¹²¹ DSA 21. cikk.

¹²² DSA 22. cikk.

¹²³ DSA 24. cikk. és 27. cikk.

¹²⁴ DSA 37. cikk.

¹²⁵ DSA 39. cikk és 42. cikk.

Alkotmánykiegészítés, az üzleti titok védelme, illetve az Illó Kommunikációról szóló törvény (CDA) „U.S. Code 47.” cím alatt kodifikált 230. szakasza, ami azt eredményezi, hogy az USA-ban a mai napig nem alakult ki egységes megoldás. Ezzel szemben az Európai Unióban már az Eker. Irányelv hatálybalépése óta egységesedni látszik a rendszer. Ebben a rendszerben az Eker. Irányelvet kiegészítő, elmúlt években hatályba lépett DSA szerint online platformnak minősülnek a közösségi médiaszolgáltatók. Ezt a megközelítést a Bizottság a kijelöléseivel konkretizálta is a 2023 áprilisában közzétett jegyzékében, ezzel egyértelműsítve a közösségi médiát terhelő kötelezettségek és elvárások sorát.

Az Európai Unió megközelítése a 2000-es évek eleje óta kikristályosodni látszik, azonban azt sosem felejthetjük el, hogy a technológiai-gazdasági hatalommal rendelkező piaci szereplők és a jogi szabályozás sosem azonos tempóban fejlődnek. A jogi szabályozás voltaképpen sosem képes lépést tartani a technológia rapid fejlődésével, így lehet, hogy a jelenlegi uniós megközelítés jelenleg megfelelőnek vagy legalábbis kívánatosnak ígérkezik, azonban nem tudhatjuk, mit hoz a jövő. Az is elképzelhető, hogy valamennyi fenti megközelítés pár év múlva elavultnak tűnik majd és egészen újszerű jogi szabályozásra lesz, lenne szükség.

Felhasznált irodalom

Article 19 (2023): Content moderation and freedom of expression handbook. (Letöltés dátuma: 2024.11.27.; <https://www.article19.org/wp-content/uploads/2023/08/SM4P-Content-moderation-handbook-9-Aug-final.pdf>).

Bhagwat, A. A. (2022): Why Social Media Platforms Are Not Common Carriers. *Journal of Free Speech Law*, 2(127) 128-156. DOI: <https://doi.org/10.2139/ssrn.4187338>

Baker, J. (2023): Expanding the Bounds of the Public Forum Doctrine for It to Apply in the “Modern Public Square[s]” of Today and Tomorrow. *Louisiana Law Review*, 83(2).

Balkin, J.M. (2023): Free Speech versus the First Amendment. *UCLA Law Review*, 70, p. 1206.

Briggs, S. (2018): The Freedom of Tweets: The Intersection of Government Use of Social Media and Public Forum Doctrine. *Columbia Journal of Law and Social Problems*, 52(1).

Candeub, A. (2023): Common Carrier Law in the 21st Century. *Tennessee Law Review*, Forthcoming

Carman Iv, E.F. (2024): Controlling the Narrative: How Social Media Companies Exploit Section 230 Immunity to Censor Online Speech. *SSRN Electronic Journal [Preprint]*. DOI: <https://doi.org/10.2139/ssrn.4724997>.

Castellano, G. (2020): Hargis v. Bevin. *NYLS Law Review*, 64(3), pp. 303–323. (Letöltés dátuma: 2024.11.26.; https://digitalcommons.nyls.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1704&context=nyls_law_review).

Cheung B. (2022): Who Are Meta's Main Competitors? Investopedia. (Letöltés dátuma: 2024.11.27.; <https://www.investopedia.com/ask/answers/120314/who-are-facebooks-fb-main-competitors.asp>).

Coltzer W. (2024): A Private-Public Forum: The Oxymoron of Free Speech on Social Media (Letöltés dátuma: 2024.11.24.; <https://www.wakeforestlawreview.com/2024/01/a-private-public-forum-the-oxymoron-of-free-speech-on-social-media/>).

De Streel, A., Defreyne, E., Jacquemin, H., Ledger, M., Michel, A. (2020): Online Platforms' Moderation of Illegal Content Online. *Study requested by the IMCO Committee*. (Letöltés dátuma: 2024.11.27.; [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/652718/IPO_L_STU\(2020\)652718_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/652718/IPO_L_STU(2020)652718_EN.pdf)).

Demaske, C. (2020): Public Forum Doctrine and the Internet: A Neoliberal Approach to Speech Protection', *Democratic Communiqué*, 29(2). DOI: <https://doi.org/10.7275/31y5-3p69>.

Eurostat (2024): 59% of EU individuals using social networks in 2023. (Letöltés dátuma: 2024.11.30.; <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/w/ddn-20240319-1>).

Eurostat (2024): Digital economy and society statistics - households and individuals. (Letöltés dátuma: 2024.11.30.; https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Digital_economy_and_society_statistics_-_households_and_individuals).

Flitter, E. (2020): The Interactive Space: Adapting Public Forum Doctrine to Meet the Needs of the Cyber Age', *Widener Law Review*, 26, p. 197. (Letöltés dátuma: 2024.11.25.)

Gey, S.G. (1997): Reopening the Public Forum-From Sidewalks to Cyberspace', *Ohio State Law Journal*. 58.

González Mama, M. (2024): On the metaphor of social media as a public forum in the United States. Technical Report 60. Buenos Aires: Center for Studies on Freedom of Expression (CELE). (Letöltés dátuma: 2024.11.24.; https://www.palermo.edu/Archivos_content/2024/cele/julio/paper-foro-publico/20240710-on-the-metaphor-of-social-media.pdf).

Gorwa, R. (2024): The Politics of Platform Regulations. *Oxford University Press*. DOI: <https://doi.org/10.1093/oso/9780197692851.002.0004>

Gosztonyi G. (2022): Cenzúra Arisztoteléstől a Facebookig. Budapest: *Gondolat Kiadói Kör Kft.* DOI: <https://doi.org/10.24362/cenzura.gosztonyi.2022>.

Gosztonyi G. (2023): Censorship from Plato to Social Media. The Complexity of Social Media's Content Regulation and Moderation Practices. *Springer*. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-46529-1_6.

Gosztonyi G. és Lendvai G. F. (2023): Az Emberi Jogok Európai Bíróságának nagykamarai ítélete a Sanchez kontra Franciaország-ügyben, avagy felelős-e egy politikus a Facebook-falára írt kommentekért. *Állam- és Jogtudomány*. LXIV(3). DOI: <https://doi.org/10.51783/ajt.2023.3.03>.

Grimmelmann, J. (2024): Public Business and Private Accounts. *Communications of the ACM*, 67(9). DOI: <https://doi.org/10.1145/3678596>

Hack, E. (2019): The Marketplace of Twitter: Social Media and the Public Forum Doctrine. *University of Cincinnati Law Review*, 88(1).

Heitmayer, M. (2024): The Second Wave of Attention Economics. Attention as a Universal Symbolic Currency on Social Media and beyond. *Interacting with Computers*, 2024. DOI: <https://doi.org/10.1093/iwc/iwae035>.

Heldt, A.P. (2019): Merging the Social and the Public: How Social Media Platforms Could Be a New Public Forum. *Mitchell Hamline Law Review*. 46(5).

Jackson, B. (2014): Censorship and Freedom of Expression in the Age of Facebook. *New Mexico Law Review*, 44(1).

Koltay A. (2019a): A social media platformok jogi státusa a szólásszabadság nézőpontjából. *In Medias Res*, 2019(1).

Koltay A. (2019b): Az új média és a szólásszabadság - A nyilvánosság alkotmányos alapjainak újragondolása. Budapest: *Wolters Kluwer*.

Koltay A. (2020): Privacy and online gatekeepers. *Mississippi Law Journal*, 89(4).

Kovács A. (2019): A közösségi média jogi minősítésének lehetőségei. In: Országos Bírósági Hivatal (szerk.): Mailáth György Tudományos Pályázat 2018. Díjazott dolgozatok. Budapest

McLaughlin, E. W. (2021): How to Regulate Online Platforms: Why Common Carrier Doctrine is Inappropriate to Regulate Social Networks and Alternate Approaches to Protect Rights. *Fordham Law Review* 90(21).

Medeiros, B. (2022): Reevaluating the Politics of Media Access and the Public Forum Doctrine in the Digital Age. *Journal of Media Law & Ethics*, 10(1).

Merkovity N. (2018): A figyelemalapú politika a közösségi média korában. *Médiatudományi Intézet*.

Meta (2024): Meta Earnings Presentation Q2 2024 (Letöltés dátuma: 2024.11.27.; https://s21.q4cdn.com/399680738/files/doc_financials/2024/q2/Earnings-Presentation-Q2-2024.pdf).

Papp J. T. (2022): A közösségi média szabályozása a demokratikus nyilvánosság védelmében. Budapest: *Wolters Kluwer*.

Reagan, G. (2009): The Evolution of Facebook's Mission Statement. *Observer*. (Letöltés dátuma: 2024.11.27.; <https://observer.com/2009/07/the-evolution-of-facebooks-mission-statement/>).

Saul, D. (2023): Meta Earnings: Record Profits, Sales As Ads Stay Robust During Zuckerberg's 'Year Of Efficiency'. *Forbes*. (Letöltés dátuma: 2024.11.28.; <https://www.forbes.com/sites/dereksaul/2023/10/25/meta-earnings-record-profits-sales-as-ads-stay-robust-during-zuckerbergs-year-of-efficiency/>)

Shanfeld E. (2024): Donald Trump Returns to Posting on X/Twitter After Year-Long Break Ahead of Elon Musk Interview (Elérés dátuma: 2024.11.30.; <https://variety.com/2024/digital/news/donald-trump-returns-x-twitter-1236104163/>).

Szikora T. (2024): Az általános nyomon követési kötelezettség hiányának gyakorlati érvényesülése a közösségi oldalak vonatkozásában. In: Koltay A. – Szikora T. – Lapsánszky A.: A Vadnyugat Vége? Tanulmányok az Európai Unió platformszabályozásáról. *Orac Kiadó*. 295-310. DOI: <https://doi.org/10.59851/9789632586328> 14.

Tatár A. (2018): A tárhelyszolgáltatók körében felmerülő felelősségi kérdésekről. (Letöltés dátuma: 2024.11.10.; https://nmhh.hu/dokumentum/203063/Tatar_Attila_A_tarhelyszolgaltatok_koreben_felmerulo_felelossegi_kerdesekrol.pdf)

Van Hoboken, J. V., Quintais, J. P., Appelmann N., Fahy, R., Bury, I., Straub, M. (2023): Putting the Digital Services Act into Practice Enforcement. Access to Justice, and Global Implications. Verfassungsblog gGmbH. DOI: <https://doi.org/10.17176/20230208-093135-0>.

Vanian J. (2024): Meta misses on user growth, warns of 2025 jump in AI spending. *CNBC*. (Letöltés dátuma: 2024.11.27.; <https://www.cnbc.com/2024/10/30/meta-q3-earnings-report-2024.html#:~:text=Meta%20said%20it%20is%20expecting,analyst%20consensus%20of%20%2446.3%20billion>).